

**Психологічні особливості розвитку та корекції
емоційної сфери дітей з порушенням функцій
опорно-рухового апарату**

Пучило Н. А.
Магістрантка 2 курсу
спеціальності 053
«Психологія»
науковий керівник:
Зозуля І. Є.
кандидат педагогічних наук,
доцент

Об'єкт дослідження – порушення опорно-рухового апарату в дітей.

Предмет дослідження – особливості емоційної сфери дітей з порушенням функцій опорно-рухового апарату.

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та емпіричне дослідження розвитку та корекції емоційної сфери дітей з порушенням функцій опорно-рухового апарату.

Гіпотеза дослідження: ми припускаємо, що дефіцит рухової активності, викликаний порушенням функціонування опорно-рухового апарату, має вплив на особливості формування емоційної сфери дитини, що виявляється у високому рівні тривожності і нестійкості емоційних процесів.

Завдання:

1. Провести теоретичний аналіз наукових досліджень розвитку емоційної сфери дітей з порушенням функцій опорно-рухового апарату;
2. Емпірично дослідити емоційну сферу дітей, які мають порушення функцій опорно-рухового апарату;
3. Розробити та апробувати психокорекційну програму розвитку емоційної сфери в дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Методи та методики дослідження. Для розв'язання поставлених завдань і досягнення мети дослідження використовувався комплекс методів:

а) *теоретичні* — аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, теоретичне моделювання;

б) *емпіричні*: тест «Рівень тривожності та психічного напруження дитини»

(О. Захаров); графічна методика «Кактус» (М. Панфилов); діагностика емоційного

стану з використанням восьми кольорової гами (О. Захаров); проєктивна методика

«Обери обличчя»; тест на виявлення агресивності (Л. Почебут);

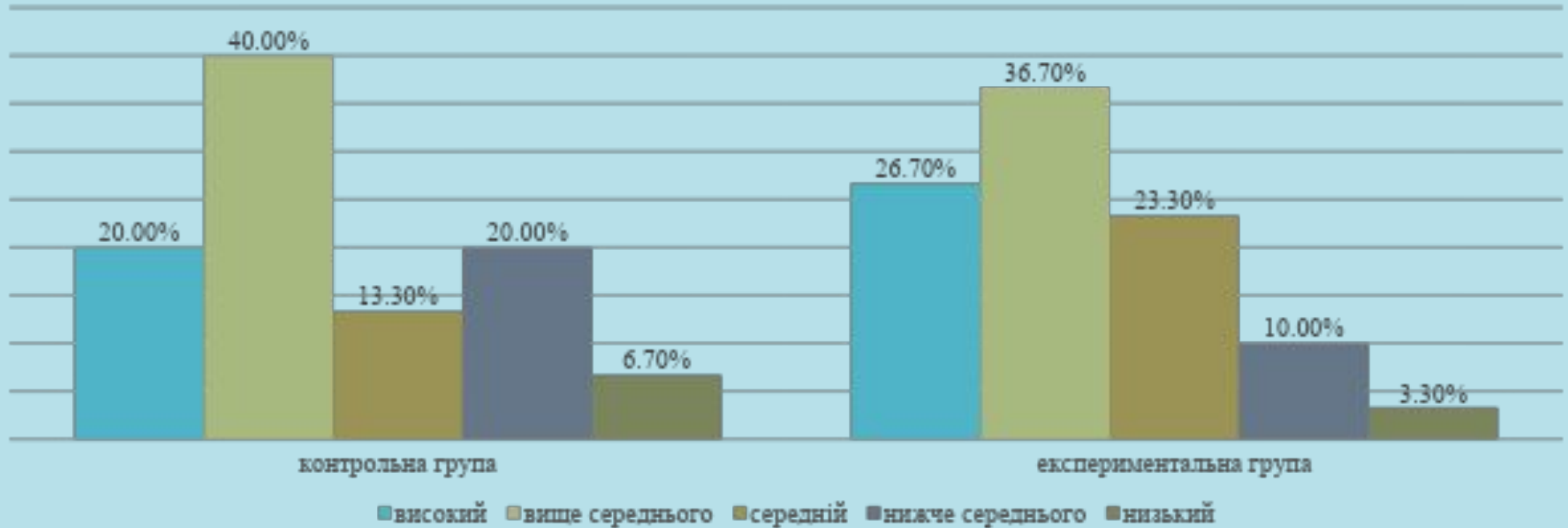
в) математично-статистичної обробки емпіричних даних – t-критерій Стьюдента.

Особливості формування емоційної сфери у дітей з порушеннями опорно-рухового апарату можуть бути обумовлені двома факторами:

біологічними особливостями,
пов'язаними з характером
захворювання

соціальними умовами – впливом
на дитину родини і педагогів

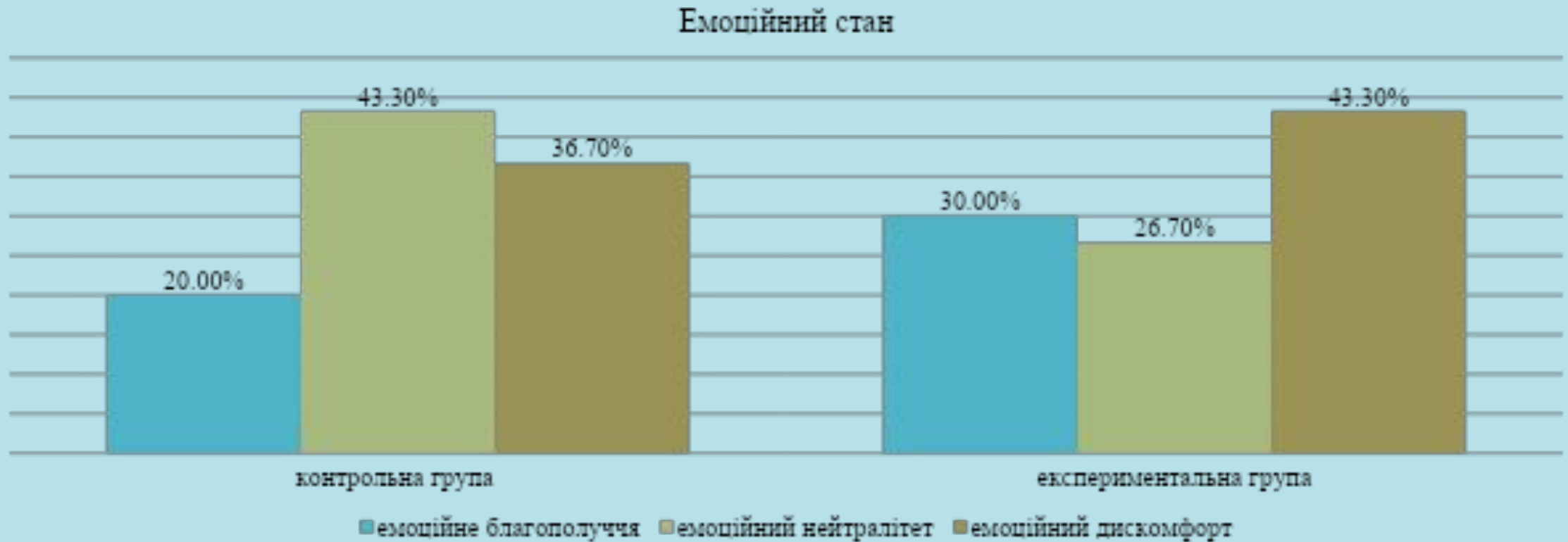
Результати дослідження тривожності та психічного напруження дитини з порушенням опорно-рухового апарату за методикою О. Захарова

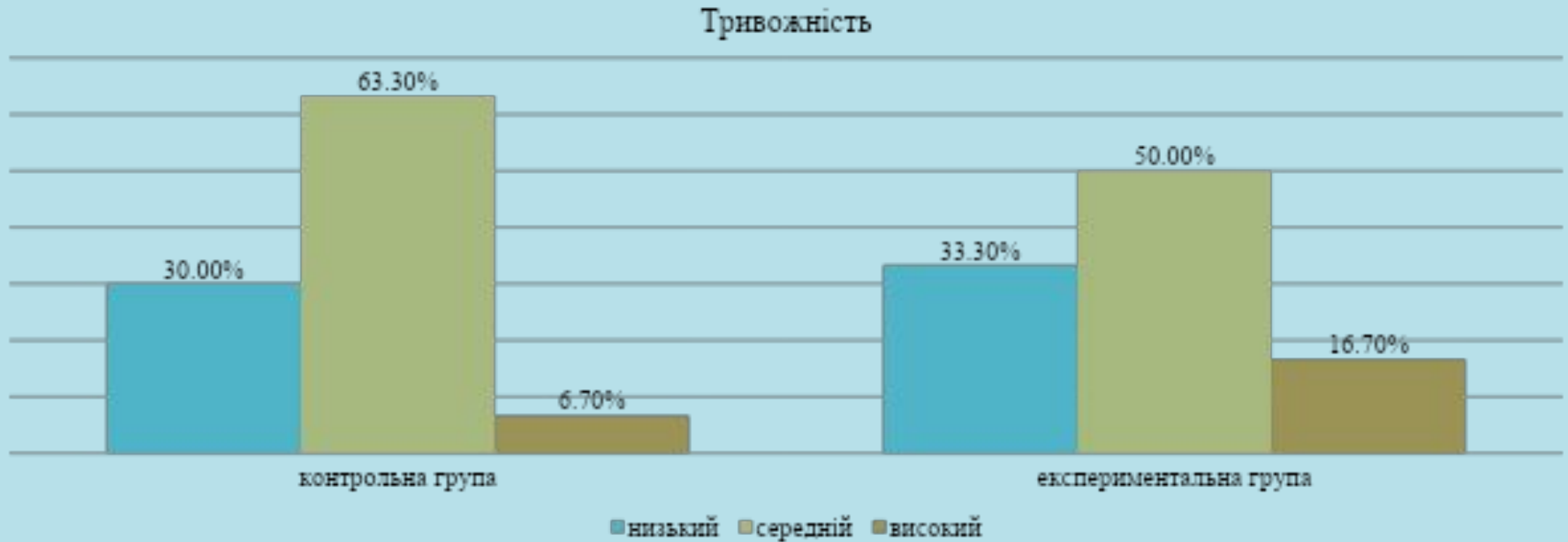
Показники дослідження емоційного стану дітей з порушенням опорно-рухового апарату за методикою М. Панфиловою

№	Емоційні стани		КГ (n ₁ =30)			ЕГ (n ₂ =30)		
			Висок а	Серед ня	Низьк а	Висок а	Серед ня	Низь ка
1.	Агресія	%	10	50	40	16,7	43,3	40
2.	Імпульсивність	%	6,7	33,3	60	13,3	40	46,7
3.	Егоцентризм	%	33,3	40	26,7	30	33,3	36,7
4.	Невпевненість	%	20	53,3	26,7	26,7	40%	33,3
5.	Демонстративність	%	20	46,7	33,3	30	30	40
6.	Обережність	%	23,3	40	36,7	40	26,7	33,3
7.	Оптимізм	%	6,7	40	53,3	6,7	50	43,3
8.	Тривожність	%	23,3	36,7	40	30	36,7	33,3
9.	Потяг до усамітнення	%	46,7	33,3	20	56,7	23,3	20

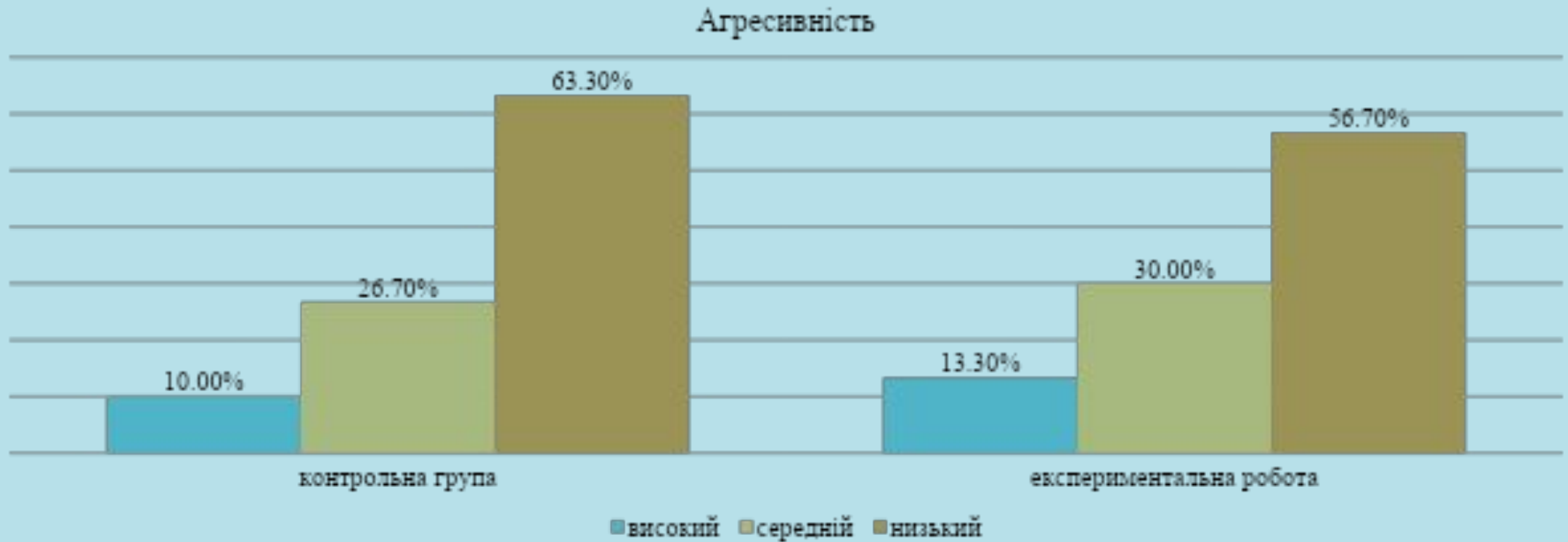
Показники дослідження емоційного стану дітей з порушенням опорно-рухового апарату за О. Захаровим

Показники дослідження тривожності у дітей з порушенням опорно-рухового апарату

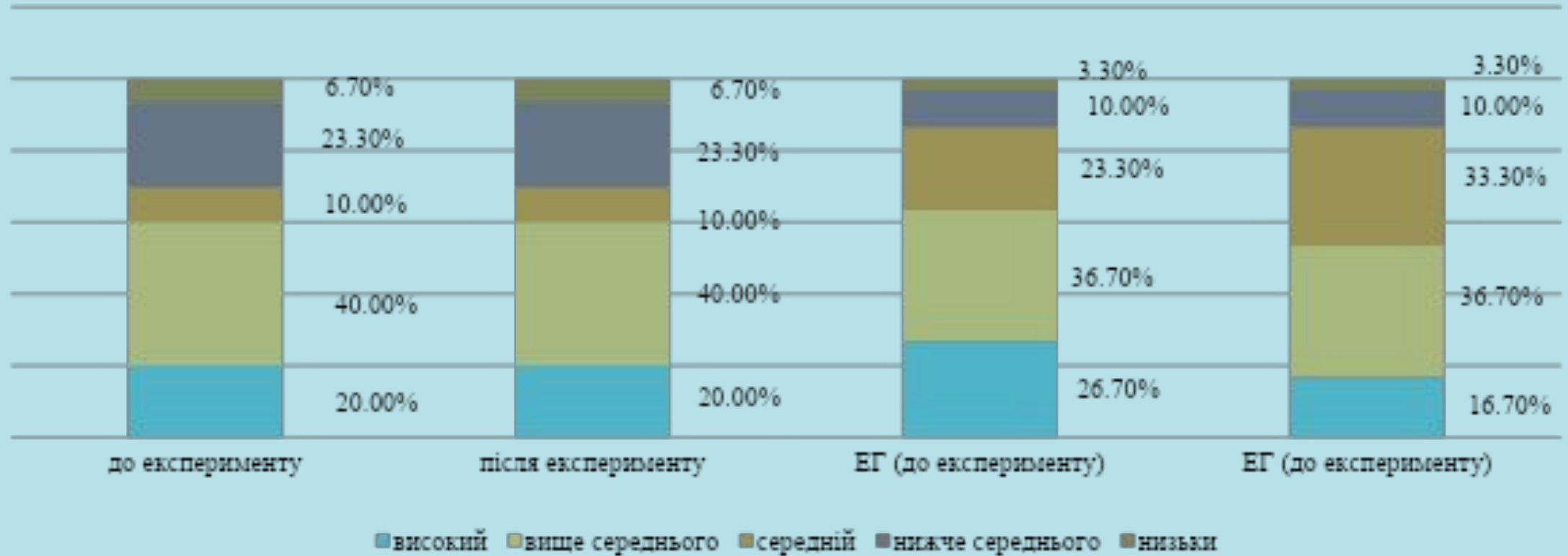
Показники дослідження агресивності дітей з порушенням функціонування опорно-рухового апарату

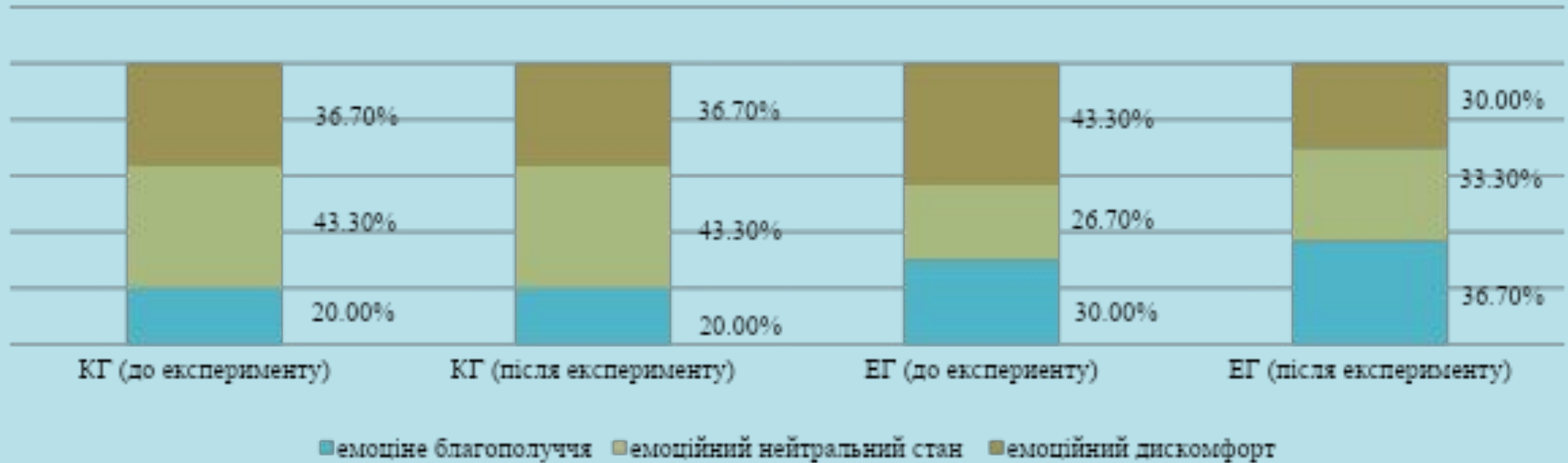
Програма розвитку емоційної сфери у дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Мета: визначення шляхів профілактики тривожності, опанування сучасними антистресовими техніками, розвиток навичок психоемоційної регуляції, підвищення впевненості.

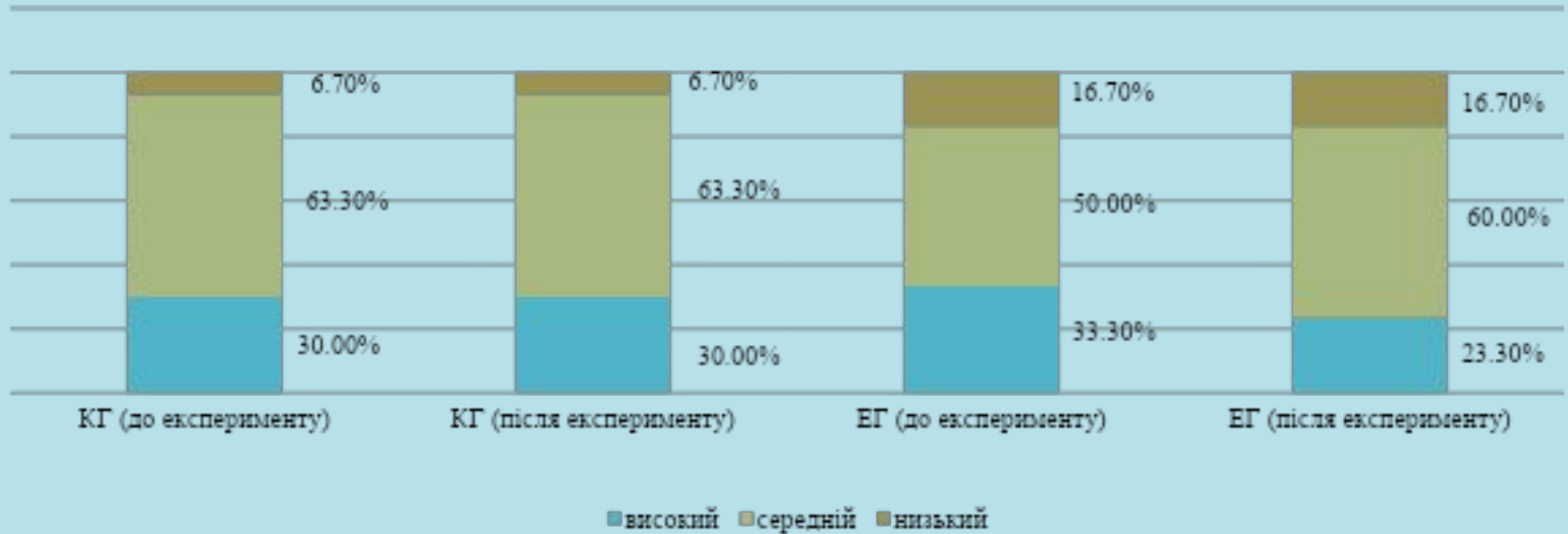
Порівняння результатів визначення рівня тривожності у дітей з порушенням опорно-рухового апарату до та після експерименту

Порівняння результатів дослідження емоційного стану у дітей з порушенням функціонування опорно-рухового апарату до та після експерименту

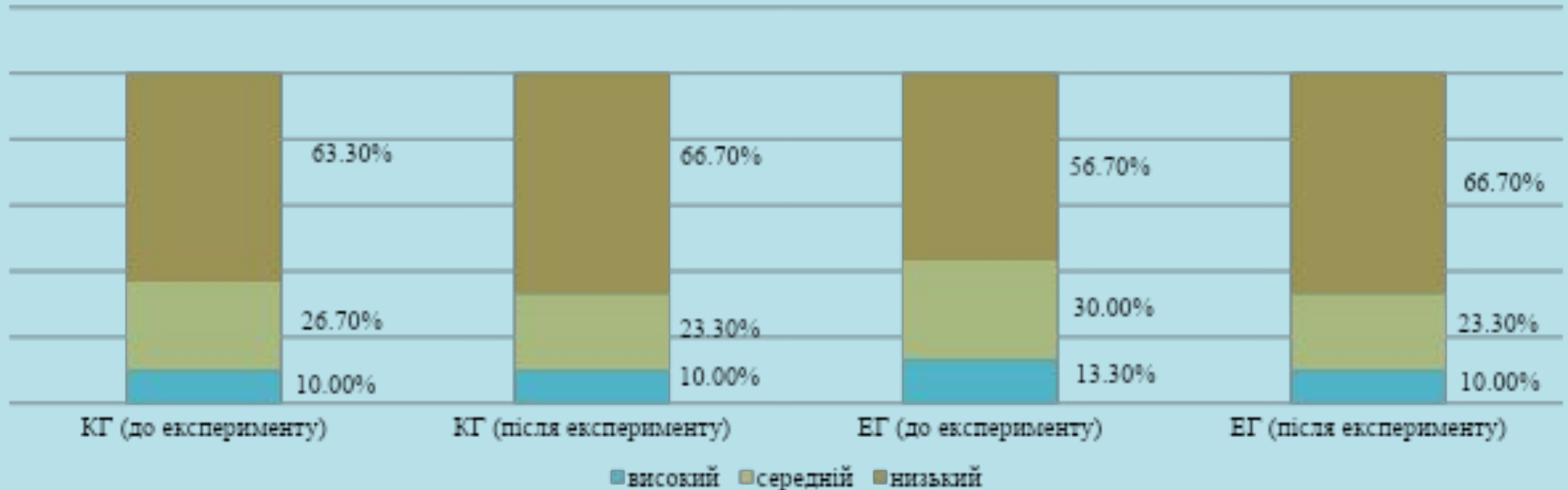

Порівняння результатів дослідження рівня тривожності у дітей з порушенням опорно-рухового апарату після експерименту

Порівняння результатів дослідження рівня агресивності у дітей з порушенням опорно-рухового апарату після експерименту

Рівень агресивності

Практичне значущість одержаних результатів полягає в тому, що розроблено та експериментально перевірено комплекс методик діагностування психологічних чинників емоційної сфери дітей з порушенням функціонування опорно-рухового апарату може бути застосований в роботі практичних психологів та корекційних педагогів. Також, результати роботи можуть бути використані у лекційних курсах з дефектології та корекційної психології. Розроблена та апробована програма може використовуватись практичними психологами в якості методичного забезпечення, а також застосовуватись психологами-практиками й працівниками психологічних служб в організації консультативної, превентивної роботи з дітьми, які мають ознаки порушення функцій опорно-рухового апарату.